

opera aperta

Festival d'art i paraula
de Granollers

**Bacus,
els sentits,
la vida**

Granollers, 26 - 29 de març de 2020

Direcció

Glòria Fusté i Cristina Masanés

Producció

Marc Guàrdia, Imma Saurí i Teresa Sorribas

Disseny gràfic

eumo_dc

Administració

Melina Garcia

Atenció al públic

Christian Avilés, Montse Daza, Núria Llorens i Elena Pérez

Comunicació

Ajuntament de Granollers i VOTV

Opera aperta dona les gràcies a totes les persones que ens han fet confiança en aquest projecte.

Amb la intenció de generar espais de reflexió en un món hipersaturat de missatges, neix la primera edició d'Opera aperta. Festival d'art i paraula de Granollers. Cada any, a finals de març, partirem d'una obra de la col·lecció d'art del Museu de Granollers per obrir diàleg a l'entorn d'un dels grans interrogants associats a la condició humana. Perquè no entenem l'art allunyat de la vida, ni el patrimoni dissociat de la ciutat, i perquè creiem que, avui més que mai, es fa necessari i urgent obrir espais de treva i de reflexió conjunta.

Opera aperta us proposa quatre dies d'accions artístiques i diàleg amb especialistes del pensament contemporani i artistes que ens interpel·len amb les seves propostes. Quatre dies d'art i paraula oberts, participatius, amb ganes d'arribar a tothom i convertir Granollers en una àgora de debat.

Cap de Bacus

Testa de Bacus jove amb corona de pàmpols i gotims
Pedra calcària, marbre de Chemtou
Meitat s. II dC
Núm. Inv. 12616

Bacus, els sentits, la vida

En què consisteix viure? Com entenem aquesta voluntat de durar que en diem vida? Raó o emoció? Seny o rauxa? Què en diuen la filosofia, la ciència i l'art? En la seva primera edició, **Opera aperta** pren el cap de Bacus, una peça romana del segle II trobada en unes excavacions a la ciutat, per convidar-nos a parlar i reflexionar sobre la vida.

A l'antiga Roma, Bacus va ser el déu de la vinya i l'èxtasi, de la tragèdia i la dansa, de la creativitat i de tot allò que escapa a la raó i que constitueix l'impuls vital o la passió per la vida. És així com el Bacus de Granollers, amb la seva corona de fulles de parra, ens convida a pensar en la vida i en la mateixa experiència humana.

Especialistes en diferents àmbits teòrics i artístics ens ajudaran a intercanviar i refutar judicis i prejudicis sobre aquesta gran aventura compartida que en diem vida. Us hi esperem amb ganes de diàleg.

Dijous 26 març

Xerrada d'obertura

Bacus i les bacants: llegenda i misteri

Isabel Rodà

19 h, Museu de Granollers

Isabel Rodà és catedràtica d'arqueologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i especialista en arqueologia romana. Ha estat conservadora tècnica dels Museus d'Art i Història de l'Ajuntament de Barcelona i directora de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, i ha comissariat destacades exposicions com *Tarraco, porta de Roma* (2001-2002) i *Roma. SPQR* (2006-2007). En els seus articles i conferències és una gran divulgadora del món antic.

Dijous 26 març

Intervenció artística

Lurdes R. Basolí

**reinterpreta el
Bacus de
Granollers**

20.30 h, Museu de Granollers

Lurdes R. Basolí és una fotògrafa nascuda a Granollers especialitzada en fotografia documental. Com a fotoperiodista, ha treballat a Veneçuela, Cuba, Dubai, Guatemala i Txernòbil col·laborant amb publicacions internacionals. Va ser la primera fotògrafa del país a obtenir, l'any 2010, el premi Inge Morath de documentalisme atorgat per l'Agència Magnum a menors de 30 anys. Les seves imatges s'han pogut veure en exposicions i publicacions.

In vino veritas

Tast comentat del vi del celler Can Roda,
de Santa Maria de Martorelles.

Intervenció musical

**Polifònica de Granollers
amb direcció d'Agustí Vidal
Tourdion de Pierre d'Attaignant (1530)**

Divendres 27 març

Conversa

Un viatge a la vida de l'altre

Luz Broto
i l'alumnat de l'IES
Celestí Bellera amb
Anna Clot
i Anna Estany

11.30 h, Museu de Granollers

Diàleg amb els estudiants i el col·lectiu del centre que van participar en l'acció *Posar-se en el lloc de l'altre*, proposada per Luz Broto l'any 2014, i estudiants actuals del batxillerat artístic.

Hi participen també Anna Clot i Anna Estany.

Luz Broto és artista visual, exalumna del batxillerat artístic de l'IES Celestí Bellera de Granollers. Els seus treballs es generen a partir dels condicionants d'un lloc per plantejar mínimes operacions de desplaçament que posen en joc les constriccions del marc on s'inscriuen. Ha realitzat intervencions específiques a institucions com MACBA, Koldo Mitxelena, Centre d'Art La Panera o La Casa Encendida, i en àmbits educatius i laboratoris com EN RESIDENCIA, L'Estruch o CA2M.

Anna Clot, sociòloga i investigadora del CECUPS.

Anna Estany, impulsora de projectes d'art i educació com l'OffBellera i altres projectes artístics amb exestudiants.

Divendres 27 març

Lliçó magistral

La vida com a món comú

Bernardo
Atxaga
presentat per
Antoni Bassas

19 h, Museu de Granollers

L'últim Premi Nacional de les Lletres Espanyoles, **Bernardo Atxaga** –nom literari adoptat per Joseba Irazu Garmendia– és llicenciat en economia i en filosofia, i un apassionat de la literatura. Ha editat més de cinquanta llibres de novel·la, assaig, conte, poesia i relats per a joves portant la singularitat del seu espai geogràfic i el seu lloc de vida a tot el món. Amb obres com *Obabakoak* (1990), *El fill de l'acordionista* (2004), *Set cases a França* (2009) i *Días de Nevada* (2014) i *Casas y tumbas* (2019) entre moltes altres, és l'escriptor en llengua basca més traduït i premiat de tots els temps, i un gran humanista.

Presentarà el periodista **Antoni Bassas**, membre de l'equip directiu del diari *Ara*, director i presentador del programa líder *El matí de Catalunya Ràdio* entre 1995 i 2008, i corresponsal de Televisió de Catalunya a Washington entre 2008 i 2013.

Divendres 27 març

Tertúlia filosòfica nocturna

Seny i rauxa, ordre i desmesura

Mariano
Fernández,
Josep Rey
i Montserrat
Trias

22 h, Museu de Granollers

Mariano Fernández, professor de filosofia i director de la Universitat Popular de Granollers.

Josep Rey, matemàtic i president de l'Associació que gestiona el Museu de Matemàtiques de Catalunya.

Montserrat Trias, pallassa, actriu de cinema còmic, cofundadora de la Companyia Tortell Poltrona, el Circ Cric, l'ONG Pallassos sense Fronteres i del Centre de Recerca de les Arts del Circ.

Conversaran amb l'alumnat del curs de tertúlia filosòfica de la Universitat Popular de Granollers i amb el públic assistent.

En col·laboració amb la Universitat Popular de Granollers

Dissabte 28 març

Diàleg 1

Saber viure. La lectura com una forma de vida

Joan-Carles
Mèlich
en diàleg amb
Elisabet Riera

10.30 h, Museu de Granollers

Joan-Carles Mèlich és filòsof i professor de Filosofia de l'Educació a la Universitat Autònoma de Barcelona. Interessat en la filosofia com una antropologia de la finitud, explora conceptes com el cos, el símbol, la memòria, el desig, el silenci i la mort. S'ha interessat també pel lloc de trobada entre filosofia, literatura i art. Entre els seus assajos més divulgatius destaquen *La lliçó d'Auschwitz* (2001), *L'experiència de la pèrdua* (2017), *L'experiència vulnerable* (2018) i el recent *La sabiduria de lo incierto* (2019), sobre la capacitat transformadora dels grans textos literaris en la nostra vida.

Elisabet Riera és la fundadora i editora de Wunderkammer, editorial literària independent especialitzada en autors i obres de culte, que responen a un esperit de qualitat i singularitat. Entre ells, s'hi compten Hugo, Roussel, Loti, Lévi, Novalis, Cirlot, Kristeva, Michon, Nabokov o Valentine Penrose. Formada com a periodista, és també autora d'obres de gènere híbrid com *La línia del desierto* (2011), *Vidas gloriosas* (2014), *Fresas silvestres para Miss Freud* (2016) o *Llum* (2017).

Dissabte 28 març

Diàleg 2

La vida química: instruccions d'ús

Jaume
Bertranpetit
en diàleg amb
Milagros Pérez
Oliva

12.15 h, la Porxada

Jaume Bertranpetit és catedràtic de Biologia a la Universitat Pompeu Fabra i fundador de la Unitat de Biologia Evolutiva del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut d'aquesta universitat. Les seves investigacions es centren en l'estudi del genoma humà. Coautor del llibre *Viatge als orígens: una història biològica dels humans* (Bromera, 2000), és membre actiu de diverses organitzacions científiques nacionals i internacionals. Ha estat director del Centre Nacional del Genotipat i des de l'any 2007 és el director de la Institució Catalana per a la Recerca i Estudis Avançats.

Milagros Pérez Oliva és periodista especialitzada en societat i salut. Ha estat cap de redacció de l'edició de Catalunya a *El País*, mitjà on treballa. És també professora de postgrau de periodisme i comunicació científica a la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat Autònoma de Madrid. Ha rebut premis destacats com el Premi Nacional de Periodisme de la Generalitat i ha format part del Comitè de Bioètica de Catalunya. Col·labora en programes d'anàlisi de l'actualitat de Catalunya Ràdio i TV3.

Dissabte 28 març

Diàleg 3

Mirar endins. La vida interior

Victòria Cirlot

en diàleg amb

Víctor M.

Amela

17 h, Museu de Granollers

Victòria Cirlot és catedràtica de filologia romànica a la Facultat d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra i directora de l'Institut Universitari de Cultura d'aquesta mateixa universitat. Ha centrat el seu camp d'estudi en l'Edat Mitjana, la cultura cavalleresca i la mística, en especial en escriptors místics com Hildegard von Bingen. Entre les seves múltiples publicacions, destaquen *Hildegard von Bingen y la tradición visionaria de Occidente* (2005), *La mirada interior. Escritoras místicas y visionarias de la Edad Media* (2008) i *La visión abierta. El mito del Grial y el surrealismo* (2010).

Víctor M. Amela és periodista i escriptor. Col·laborador de programes de ràdio a RAC1, Cadena Ser, Canal 33 o betevé, entre d'altres. Quant a les seves col·laboracions escrites, destaquen les seves entrevistes a "La Contra" de *La Vanguardia*, que han acabat constituint un gènere propi. És autor de les novel·les *El càtar imperfecte* (2013), *Amor contra Roma* (2014) o *La filla del capità Groc* (2016) i el llibre de memòries *Yo pude salvar a Lorca* (2018).

Dissabte 28 març

Acció poètica

I si la vida fos rauxa, com proclamava Bacus?

Josep Pedrals
diu Josep Pedrals

21.30 h, Museu de Granollers

Josep Pedrals és poeta i rapsode polifacètic. Amb múltiples fronts oberts, és autor d'assajos novel·lats sobre poesia i vida, recitador professional i divulgador poètic. També ha musicat versos i versificat músiques. Entre els seus llibres més recents, destaquen *Exploradors, al poema!* (2014), *Safari Pitarra* (2013) i el premiat *Els límits del Quim Porta* (2018); en el camp musical, els discos *Esquitxos ultralleugers* (2009) i *En helicòpter* (2013). Si bé no va néixer a Granollers, hi està vinculat pels seus orígens familiars.

Diumenge 29 març

Diàleg 4

Segur que hi ha vida, a les xarxes?

**Ingrid
Guardiola
en diàleg amb
Vicenç Altaió**

11 h, Parc de Ponent

Ingrid Guardiola és productora audiovisual, escriptora i investigadora cultural especialitzada en el món de la imatge i l'espai públic. Professora a la Universitat de Girona i a la Universitat de Barcelona, ha comissariat projectes de nous formats audiovisuals per al CCCB i diverses iniciatives de televisió de qualitat. En les seves múltiples col·laboracions contribueix a la reflexió sobre el paper de les imatges i els dispositius tecnològics en el món contemporani. El seu llibre *L'ull i la navalla. Un assaig sobre el món com a interfície* (2018) va rebre el Premi Crítica Serra d'Or d'assaig el 2019.

Vicenç Altaió és poeta, crític i activista de la cultura i les idees. Va ser director del centre KRTU i de l'Arts Santa Mònica de Barcelona. Ha comissariat nombroses exposicions sobre art, literatura i ciència. Entre les seves publicacions, destaca el poemari *Massa fosca (Poesia 1978-2004)* (2004) i el recull de textos sobre art *El cervell i les venes* (2005) i *Un sereno en el cementiri de l'art* (2011). A més d'impulsar revistes referents com *Èczema*, *Àrtics* i *Cave Canis*, en els darrers anys ha protagonitzat el film *Història de la meva mort* del cineasta Albert Serra.

Diumenge 29 març

Acció escènica

Arsènic

**diu textos de
filosofia sobre
la vida**

13 h, Parc de Ponent

Diran textos Alba Campo, Luna Marcos, Maria Mercè Mas, Ariadna Puig i Pau Tutó.

**Activitat en col·laboració amb Arsènic,
espai de creació**

Filosofia a les ones

Durant els dies del festival, Ràdio Granollers difondrà textos filosòfics sobre la vida llegits per alumnes d'Arsènic.

En cas de pluja, les activitats programades en espais oberts es duran a terme al Museu de Granollers.

Produeix:

Col·laboren:

www.granollers.cat/operaaperta